

Tuinspiegel

Tuinbouwvereniging Buytentwist

Augustus 2026

jaargang 63

Belangrijke data

Bestuurs- vergaderingen

2 september
7 oktober

Oogstfeest

19 september

Tuinuitgifte

25 oktober

In dit nummer o.a

- De zuurgraad van de tuin
- Droogte
- Insectenexcursie

Nieuwkomer op de tuin

▲ Foto : Piet Veel

Olifantenknoflook

Olifantenknoflook komt oorspronkelijk uit Oost-Azië en lijkt op gewone knoflook maar vormt veel grotere bollen (tot 500 g) met 5-6 enorme tenen. Het wordt daarom ook wel reuzenknoflook genoemd. Het is een gewas, dat eigenlijk dicht bij de prei staat dan bij knoflook. De smaak is stevig genoeg om aan knoflook te denken, zacht maar met enige knoflookaroma's. Door zijn – vergeleken met gewone knoflook – milde smaak kan het ook rauw verwerkt worde in salades e.d.

De planten kunnen flink groot worden, circa een tot twee meter hoog en bloeien met purperroze bolvormige bloemen. Je kunt ze daarom ook prima tussen je sierplanten in bijvoorbeeld een border zetten; ze zijn daar mooi genoeg voor.

Na de bloei (juni/juli) kunnen ze worden geoogst en bewaar je een paar tenen voor de aanplant later. Net als bij de meeste knoflookrassen plant je die in het najaar. Ze zijn winterhard.

De tenen zijn verkrijgbaar bij goed gesorteerde kwekers, bij Vreeken in Dordrecht. Via internet kun je ze bestellen bij bijvoorbeeld Moestuinbloemen.nl, www.kwekerijdearend.nl en dus www.vreeken.nl.

Piet Veel

▲ Foto's : www.vreeken.nl

Coverfoto : Frans Manger

ALGEMENE INFORMATIE

(BIJ VOORKEUR BENADEREN VIA E-MAIL, SLECHTS IN NOOD PER TELEFOON!)

BESTUUR :

VOORZITTER

Hetty Karman, A06

TEL.: 06-15036180,
EMAIL: VOORZITTER@BUYTENTWIST.NL

PENNINGMEESTER

Ruud Jansen, A10

TEL.: 06-55301767,
EMAIL: PENNINGMEESTER@BUYTENTWIST.NL

SECRETARIS

Wim van Midwoud, A28

TEL.: 06-46094540,
EMAIL: SECRETARIS@BUYTENTWIST.NL

BESTUURSLEDEN

Yvonne Clason, A34

REDACTIE TUINSPIEGEL
TEL.: 023-5263438,
EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Mireille van Mourik, B11

NOTULISTE
TEL.: 06-45489590,
EMAIL: MIREILLEVANMOURIK@GMAIL.COM

Dick Melman, A07

COMMISSIE NATUURLIJK DOEN!
AANSPEKPOINT WERKGROEP
INSECTENTUIN
TEL.: 023-5259469

Barbara Meijer, B01

AANSPEKPOINT WERKGROEPEN,
WERKBEURTEN,
COORDINATIE TUIN - EN
OPSTALCOMMISSIE, TOC
TEL.: 06-5244 6197,
EMAIL: TOC@BUYTENTWIST.NL

Frans Manger, B15

WEBMASTER,
LEDENADMINISTRATIE,
TUINUITGIFTE
TEL.: 06-36121100,
EMAIL: FRANS.MANGER@GMAIL.COM

TAKEN COMPLEXBEHEER

Joop van Turnhout, A41

TAXATIECOMMISSIE
TEL.: 06-83213616
EMAIL : COMPLEXBEHEER@BUYTENTWIST.NL

PLANNING WERKBEURTEN

Christine Vlamings, B03

TEL.: 06-10401330,
EMAIL: WERKBEURT@BUYTENTWIST.NL
VOOR OVERZICHT WERKMEESTERS:
WEBSITE WWW.BUYTENTWIST.NL

BANKREKENING VAN DE VERENIGING

NL83 TRIO 0379447703
T.N.V. PENNINGMEESTER
BUYTENTWIST
TE OVERVEEN

ADRES BUYTENTWIST

BLOEMENDAALSEWEG 185C,
2051 GA OVERVEEN,
EMAIL: INFO@BUYTENTWIST.NL

REDACTIE TUINSPIEGEL

Yvonne Clason, A34
Frans Manger, B15

EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Zomer.

Het is deze zomer weer heet en droog. Vijf regentonnen van 100 ltr zijn niet meer genoeg om steeds regenwater voorradig te hebben om te gieten. Ik ga er maar een groter tonnetje bij zetten zodat ik mijn voorraad kan vergroten.

Tijdens de algemene ledenvergadering in april is al gememoreerd dat er binnenkort weer bestuursfuncties vrij komen. Het leek ons als bestuur een goed idee om de taken van bestuursleden een keer te omschrijven aan de hand van onderwerpen die tijdens een bestuursvergadering aan de orde komen. Deze keer deel 1.

Er zijn een aantal voor de hand liggende taken als het leiden van vergaderingen, notuleren, contributies innen e.d., maar er zijn ook taken die meer verband houden met het tuinieren zelf of de vereniging. Omdat er een zeer nauwe samenwerking is tussen bestuur en diverse commissies, worden deze ook genoemd.

- Een vast agendapunt op elke vergadering is het onderhoud van de tuinen.

De TOC (Tuin en opstallencommissie) loopt rondes over de tuinen en spreekt zo nodig de tuinders aan op achterstallig onderhoud. Meestal is een korte opmerking of een gesprek voldoende. Soms komen daarbij vragen naar voren over wat wel of niet mag, of vraagt een tuinder een termijn om zaken op orde te brengen. Het is dan belangrijk dat TOC en bestuur er samen voor zorgen dat er een consistent beleid gevoerd wordt zodat elke situatie gelijksoortig beoordeeld wordt. En natuurlijk dat slecht onderhouden tuinen (probleemtuinen) weer aan de reglementen voldoen.

- Een ander vast agendapunt is de uitgifte en/of het ruilen van tuinen. Taak van de TUC (U= uitgifte)

Bij opzeggen van de tuin dient deze in goede staat te worden opgeleverd. Dit dus ter beoordeling van de TOC. De TAC (A= advies) geeft vervolgens aan wat de maximale overnamesom voor de nieuwe tuinder zou mogen zijn. Met name de “probleemtuinen” zorgen wel eens voor discussie. Bij achterstallig onderhoud moet bepaald worden door wie en hoe de problemen opgelost gaan worden. Er zijn dan meestal een paar opties met bijbehorende kostenplaatjes.

Ook de wachtlijst en de communicatie met de “wachtljsters” verloopt via de TUC

- De Tuinspiegel, verzorgd door de TIC (I=internet).

Het is niet alleen het blad dat voor u ligt, maar de commissie zorgt ook voor het websitebeheer, de nieuwsbrieven en soms extra mededelingen van het bestuur. De TIC zal het altijd op prijs stellen als leden zelf een artikeltje willen schrijven of foto's aanleveren.

- De commissie Natuurlijk Doen is ook altijd vast agendapunt.

Soms worden de ontwikkelingen bij de insectentuin besproken, en regelmatig leveren ze goede ideeën voor workshops of excursies.

Overige agendapunten als complexbeheer, de werkbeurten, uit te reiken trofeeën, e.d. komen een volgende keer aan de orde.

Kom een keertje meevergaderen als je er over nadenkt om volgend jaar je aan te melden voor een bestuurstaak, het vergaderen is gezellig, je doet wat voor je vereniging, en je bent altijd op de hoogte.

Morgenochtend ga ik weer naar de tuin, heerlijk genieten van te oogsten fruit, sla en kool om daarna blijmoedig verder te gaan met het wieden van onkruid...

Tot ziens, hopelijk op de oogstborrel in september op Buytentwist.

Hetty Karman

Voorzitter Buytentwist

Foto : John Peters

Tuintips september, oktober en november 2026

Hieronder volgen weer tips en ideeën voor het najaar. Ze zijn een selectie uit diverse tuinboeken, internet en eigen ervaring. De zon staat nu inmiddels lager. De komst van de herfst gaat gepaard met koelte, maar ook met milde dagen in september en oktober. In de tuin kom je spinnenwebben tegen en een laagje dauw op de planten. De bomen laten weer hun wintersilhouet zien, nadat de bladeren gekleurd en gevallen zijn. Hoewel je nog steeds kan zaaien en ook planten, gaat het nu vooral over oogsten, de oogst verwerken en bewaren.

September.

Nu is het vooral tijd om van alles te oogsten en je kunt deze maand op kale plekken nog winterrogge als groenbemester zaaien. Dit graan wortelt diep en concurreert daardoor met heermoes en helpt bovendien de bodemstructuur verbeteren. In het voorjaar kun je de winterrogge met wortel en al verwijderen en de stengels gebruiken voor mulch en de composthoop.

Bladgewassen als veldsla, winterpostelein, rucola, spinazie, bindsla kunnen begin september nog gezaaid en in oktober, als de groei er buiten uit is, in de kas verder worden opgekweekt. Zij zorgen voor wintergroen op je bord. Een gift lavagrit voedt de bodem, geeft mineralen af en stimuleert humusvorming. De groei van heermoes kan

hiermee op den duur ontmoedigd worden. Verder kun je nu de bodem voeden en verzorgen door te mulchen¹ en te composteren. Beide methoden zorgen voor bodembedekking en stimuleren zodoende het bodemleven.

En mocht je nog niet overtuigd zijn van het nut van mulchen,

lees dan de informatie hierover in onderstaande link¹

Om de doorgankelijkheid van het slootwater te waarborgen vraagt het waterschap om jaarlijks lijkt voor 1 oktober de sloot achter jouw perceel te schonen. Je kunt daarvoor gereedschap lenen van de vereniging of gewoon je eigen hark gebruiken. Mij bevalt dat laatste goed, omdat ik dan het dreggen in kleine porties kan doen, waardoor het werk lichter wordt.

TIP: verwerk het gedregde en gedroogde materiaal in de composthoop.

Het is ook een goed idee om losliggende spullen vast te zetten en op te bergen om rondvliegen, beschadigingen en wegraken tijdens najaarsstorm te voorkomen.

Oktober.

Zorg, dat je deze maand alles oogst: appels, peren en de vorstgevoelige groenten, zoals o.a. boontjes, aardappelen, bieten, courgettes, pompoenen en tomaten.

Het is nu tijd om biologische bollen te planten. De bloemen van sneeuwkllokje, crocus en winteraconiet geven in het vroege voorjaar kleur aan je tuin en zorgen voor bijen- en hommeldracht in het vroege voorjaar. Knoflooktenen plant je ook nu, voor oogst volgend jaar mei-juni.

(liefst) Inheemse vaste planten op jouw tuin bieden variatie en dragen zo bij aan biodiversiteit.

Insecten en vogels weten ze te vinden. Laat ze met stengel en al staan. Zij bieden insecten schuilplaatsen in stengels, oude bloemen en in bladoksels. Zo help je bijvoorbeeld lieveheersbeestjes de winter door, zodat ze in de lente snel ter plaatse zijn om mogelijke bladluizen te vangen. In de bloeitijd bieden ze dracht aan belangrijke bestuivers als bijen en hommels.

Dit is ook de tijd om vaste planten te scheuren en ze te verdelen!

Nieuwe fruitstruiken- en bomen planten is nu ook een goed idee: er is nog bodemwarmte, zodat de struik of boom goed kan wortelen. Kies ook hier voor biologisch opgekweekt plantgoed. Inmiddels is dit steeds beter verkrijgbaar. Via internet zijn verkoopadressen te vinden. De Fruittuin van West² is ook een betrouwbare leverancier in de buurt.

Blauwe bessen bijvoorbeeld doen het goed op onze bodem. TIP: Als je ze gaat planten, maak dan gebruik van meerdere rassen ze doen het beter en geven grotere bessen, als ze bestoven worden door een ander ras.

November

Tijd voor het afronden van het tuinwerk: geniet van het wintersilhouet van de winterharde groenten, zoals kolen en prei.

Als je nog kale stukken hebt op jouw tuin, dan kun je nu afgevallen blad, mits niet vervuild, prima gebruiken als mulch.

Besteed ook aandacht aan de onderhoud van de opstallen, misschien kunnen ze een verfje gebruiken en maak je gereedschap schoon en laat het slijpen, voordat je het opbergt.

Snoeien van fruit kun je doen in november-december of in februari-maart. het is een vak apart, dus informeer jezelf goed. en zorg voor scherp gereedschap. John (A 39) kan je zonodig adviseren.

Je kunt nu je vogelhuisje schoonmaken met heet water en soda. Vogels kunnen best wat hulp gebruiken en gaan vaak al vroegtijdig op zoek naar een nestelplaats.

TIP: Mocht je er nog geen hebben en als je wel een geschikte plek hebt op je tuin: liefst in de schaduw, op het noorden, met vrij uitzicht ongeveer 2 meter hoog. Overweeg dan nu er een aan te schaffen. Je kunt er natuurlijk ook zelf een maken of bestellen bij bijvoorbeeld de vogelbeschermingswinkel ³.

¹ yggdra.be/de-kracht-van-mulchen

² Fruittuin van West, Tom Schreursweg 48, 1067 MC Amsterdam of www.fruittuinvanwest.nl

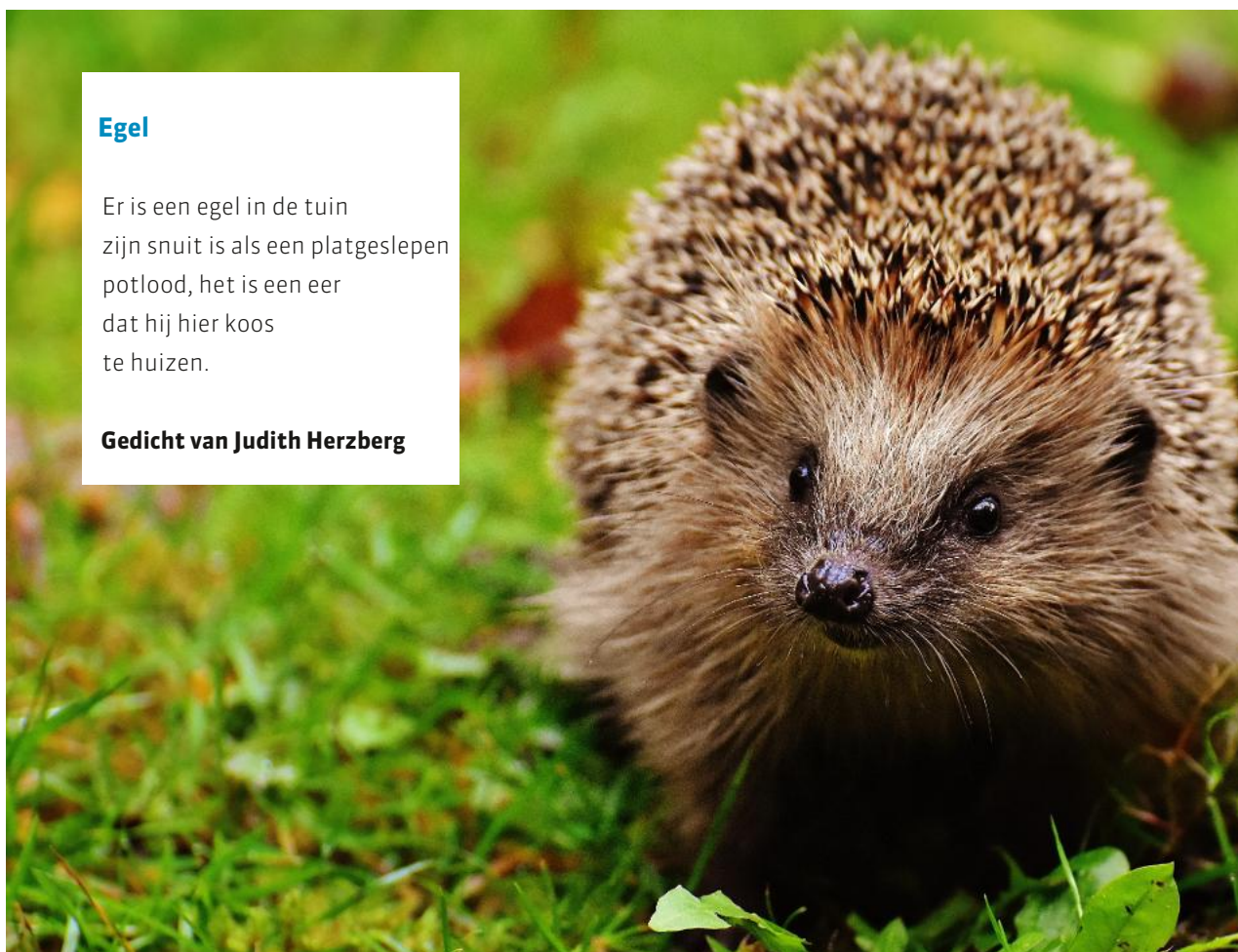
³ www.vogelbeschermingsshop.nl

Herma Wiers

Egel

Er is een egel in de tuin
zijn snuit is als een platgeslepen
potlood, het is een eer
dat hij hier koos
te huizen.

Gedicht van Judith Herzberg

▲ Foto : www.pixabay.com

De zuurgraad van onze tuinen

We hebben steeds meer aandacht voor de natuurlijke kwaliteit van onze bodem. Hoe is het met de vochthuishouding, de voedselrijkdom, de hardheid en ook de... zuurgraad. De zuurgraad is een belangrijke bodemeigenschap. Wat de bloeddruk is voor ons lichaam, dat is de zuurgraad voor de bodem. De zuurgraad ('zuurheid') wordt uitgedrukt met pH. Ze kan variëren tussen 0 (heel zuur) en 14 (heel basisch). Een pH van 7 is neutraal. Azijn heeft een zuurgraad van ongeveer 3 en een zeepsopje ongeveer 11 à 12. De zuurgraad ('zuurheid') is bepalend voor het verloop van veel biologische processen. Bij een te zure of te basische bodem kan het bodemleven zijn werk niet meer doen en groeien de plantenwortels slecht. Voor moestuinen is een pH van 6 à 7 het beste. Dan kan de omzetting van humus naar opneembare voedingsstoffen goed plaatsvinden en kunnen de plantenwortels die voedingsstoffen goed opnemen. De optimale pH loopt voor verschillende grondsoorten uiteen. Zand- en veengronden kunnen een wat lagere pH hebben en bij zware gronden (bv klei) ligt deze wat hoger. In zand- en veengronden – die hebben we op Buylentwist - kan bij een te lage pH de afbraak van organisch stof te langzaam en bij een hoge pH te snel verlopen. Dit gaat bovendien ten koste van de kruimelstructuur. De verschillende gewassen hebben vaak een eigen optimale pH. Aardbeien en aardappels hebben liever een wat lagere pH. Aardappelen krijgen bij een hoge pH gemakkelijker schurft. Koolgewassen houden van een wat hogere pH; bij een lage pH kunnen ze gemakkelijk worden aangetast door knolvoet.

Gronden van moestuinen hebben de neiging om in de loop van de tijd wat te verzuren. Als dat het geval is kun de de pH wat verhogen met een kalkgift. Bij een te hoge pH kan met een compostgift een meer neutraal bodem worden verkregen. De vraag is nu hoe het bij onze tuinen zit. Afgelopen mei hebben we bij de stekjesdag iedereen de gelegenheid gegeven om de zuurgraad te laten bepalen. Zeventien tuinders deden mee. We hadden een professionele meetset tot onze beschikking en we hebben het ook degelijk aangepakt. Van elke tuin zijn 6 deelmonsters genomen van 0 – 6 cm diepte. De deelmonsters waren over de tuin verspreid volgens het dobbelsteen-zes-patroon. Van deze monsters is gemeten de pH-H2O, de pH-KCl en het elektrisch geleidingsvermogen (EGV). De pH-H2O is de gewone pH, de pH-KCl is na toevoeging van KCl gemeten en geeft een wat stabielere waarde ('wetenschappelijker') en ligt doorgaans wat lager dan de pH-H2O. De EGV geeft aan hoeveel zouten er in de bodem zitten en is een maat voor de voedselbeschikbaarheid (bemestingstoestand).

Onderstaande tabel geeft de resultaten:

Tuin	pH-H2O	pH-KCl	EGV
A06	6,98	6,83	760
A16	7,6	7,37	1277
A18	7,58	7,1	294
A19b	7,12	7,08	522
A28h	7,56	7,5	499
A28l	7,72	7,19	205
A30	7,36	7,13	466
A39	7,52	7,17	342
A41	7,22	6,92	285
B03	7,34	7,23	328
B11	7,14	6,71	316
B31	7,54	7,43	460
B04	7,34	7,17	586
B05	7,48	7,37	824
B09	7,49	7,14	232
C07	7,26	7,15	1783
C13	6,88	6,33	306
gemiddeld	7,36	7,11	558

De pH-H2O varieert tussen de 6,88 en 7,72 met een gemiddelde van 7,36. Deze waarden zijn aan de hoge kant.

Voor venige zandgrond zou je een wat lagere waarde verwachten. Deze wat verhoogde pH-waarden zouden kunnen betekenen dat de organische stof (te) snel wordt afgebroken. Ook kan het leiden tot gebrek aan micronutrienten zoals mangaan, ijzer en borium. De pH-KCl waarden liggen zoals verwacht iets lager dan de pH-H2O waarden, maar de onderlinge verschillen zijn hetzelfde. Ze worden daarom nu niet verder besproken. Dan de EGV-waarden. Die geven de hoeveelheid beschikbare voedingsstoffen weer. Waarden tussen 300 en 800 zijn normaal. Onder de 300 is schraal (gebrek), boven de 1000 is erg voedselrijk en is er zelfs risico op verbranding van de wortels. We zien enkele tuinen met waarden boven de 1000 (veel voedingsstoffen) en enkele onder de 300 (weinig voedingsstoffen). Wat kunnen we nu concluderen? Een eerste advies op basis van deze gemeten waarden is dat het strooien van kalk niet nodig is. De zuurgraad is immers al aan de hoge kant. Een tweede suggestie is dat het belangrijk is om de voorraad organische stof op peil te houden. Dat kun je doen door compost te gebruiken. Het mooiste is als die afkomstig is van eigen tuin (oogstresten en gewied onkruid). Ook kun je hiervoor de slootmodder gebruiken die bij het schonen van de sloten beschikbaar komt. Het beste is dat je deze slootmodder eerst een jaar op de composthoop laat verteren. Je kunt het vermengen met je 'eigen' compost. Een vraag die opkomt is hoe het komt dat de pH-waarden gemiddeld zo hoog zijn. Ik heb niet de indruk dat Buylentwisters grootgebruikers zijn van kalk. Hoe zou het dan kunnen komen? Piet Veel deed daarvoor een suggestie: Buylentwist grenst aan de duinen.

Zou het kunnen zijn dat de kalkrijke kwel voor aanvoer van kalk zorgt?

Deze kalkrijke kwel kan de zuurgraad verhogen. Omdat tijdens het groeiseizoen er meer (grond)water verdampt dan dat er bijvalt, wordt er voortdurend water vanuit de ondergrond aangevoerd. Het water verdampt en de kalk blijft achter. Dit kan een gestage verhoging van het kalkgehalte en dus de pH veroorzaken! Daarmee kunnen in één klap de gemiddeld hoge pH-waarden worden verklaard!!

Ik heb de waarden met behulp van AI proberen te interpreteren. Dat is bij elkaar veel informatie. Teveel om in dit stukje op te nemen. Voor de liefhebbers zal dit op onze website worden geplaatst.

Met behulp van alle informatie waarmee ik AI heb gevoed komt het volgende advies eruit. Let wel: het is AI dus lees het kritisch. Het kan je inzicht verdiepen en je kunt er suggesties uithalen voor je tuin.

Als je vragen hebt: mail die gerust naar Natuurlijkdoen@Buytentwist.nl.

NATUURLIJK DOEN!

natuurlijkdoen@buytentwist.nl

De resultaten van AI aan de hand van de metingen.
Op mijn vragen naar interpretatie van de gegevens en maatwerk adviezen komt AI met het volgende.
De gemeten tuinen worden in 4 groepen verdeeld :

Groep 1: De "Verzadigde Sponzen" (Extreem hoge EGV) Percelen: A16, C07 ■ De situatie: Deze tuinen hebben een EGV van boven de 1200 (C07 zelfs 1783). Dankzij de 10% organische stof overleven de planten dit nu goed, maar de grens is bereikt. Omdat de sloten op 50 -mv staan en zandgrond snel verdampt, hopen deze zouten zich in de droge top laag op. ■ Herzien advies: ▪ Geen enkele meststof of compost toevoegen dit seizoen. De bodem zit tjokvol. ▪ Bedek de bodem met een dikke mulch laag van koolstof rijk materiaal (zoals stro of houtsnippers). Dit remt de verdamping, waardoor de zouten minder snel naar het oppervlak stijgen. ▪ Teel hier gulzige gewassen zoals courgettes, pompoenen of andijvie. Die trekken de overmaat aan voeding snel uit de grond. Vermijd zaailingen; die zijn het meest gevoelig voor de hoge EGV.	Groep 2: De "Gouden Balans" (Perfecte EGV & Hoge pH) Percelen: A06, A19b, B05 ■ De situatie: Dit zijn de absolute toptuinen van het complex. De EGV (500 - 850) is perfect in balans met de 10% organische stof. De hoge pH (>7,0) door de duinkwel wordt hier volledig opgevangen door de enorme buffer van het veen. ■ Herzien advies: ▪ Consolideren: Je hoeft hier vrijwel niets te doen. De natuurlijke mineralisatie van de 10% organische stof levert precies genoeg stikstof en fosfaat zodra de grond opwarmt. ▪ Voeg enkel een dun laagje (1-2 cm) stabiele bladaarde of houtsnippercompost toe om de organische stof op 10% te houden zonder de EGV te verhogen. ▪ Alles groeit hier goed: van tomaten en bonen tot andijvie en aardappelen.	Groep 3: De "Kalkrijke Buffers" (Normale EGV, Hoge pH) Percelen: A28h, A28l, A30, A39, B03, B11, B31, B04, B09 ■ De situatie: De voeding (EGV 300 - 500) is prima. De pH is door de kwel erg hoog (tot wel 7,72 op A28l). Normaal zorgt dit voor ijzergebrek (gele bladeren), maar de 10% organische stof houdt de micro-elementen nu nog net opneembaar voor de wortels. ■ Herzien advies: ▪ Gebruik uitsluitend zuurwerkende organische materialen om de organische stof op peil te houden, zoals pure runderstalmest met veel stro of bladaarde. Dit helpt de wortels lokaal om de kalk te omzeilen. ▪ Zet hier bij voorkeur gewassen neer die goed tegen kalk kunnen: alle kolen (andijvie, bloemkool, boerenkool), uien, bonen en erwten. ▪ Mochten bladeren in een droge zomer toch geel worden met groene nerven (chlorose), geef dan eenmalig een bladmeststof met ijzer of mangaan, omdat de ontwatering tot 50 -mv de opname bij droogte kan remmen.	Groep 4: De "Schrale Sponzen" (Lage EGV, Stabiele pH) Percelen: A18, A41, C13 ■ De situatie: Deze tuinen zijn biologisch gezien het meest 'natuurlijk' gebleven, maar ze zijn schraal (EGV < 300). De 10% organische stof zit er wel, maar er zit te weinig actieve voeding in. C13 valt positief op met de laagste pH (6,88) en pH-KCl (6,33). ■ Herzien advies: ▪ Actief voeden, maar met mate: Omdat er al 10% organische stof in zit, hoeft je geen metersdikke lagen compost te kruien. Gebruik in plaats daarvan geconcentreerde organische mestkorrels (bijv. OPF of runderkopmest) om de EGV richting de 500 te krijgen. ▪ C13 is de absolute toplocatie van het hele complex voor aardappelen en aardbeien. Door de iets lagere pH en de goede vochtbuffer van de 10% organische stof is de kans op aardappelschurft hier nagenoeg nul, terwijl de opbrengst maximaal zal zijn.
--	---	---	---

Dick Melman

Buyten buurten

Interview met Els van Ooijen dd. 16 juni 2026

Op dinsdagmiddag 16 juni maak ik op een zonnige middag op haar tuin nader kennis met Els van Ooijen en hond Sammie, die niet van haar zijde wijkt. De tuin oogt verzorgd en is duidelijk ingedeeld met een moestuin- en siertuindeel, van elkaar gescheiden door een schapenhek, zodat Sammie op de tuin blijft.

Een paar blikvangers staan er in het achterste deel: een unieke pergola-bank, waarlangs rozen en kamperfoelie hun weg omhoog zoeken, een bijenhotel, beide door Els' man Ruud Jansen vervaardigd en een bijzondere kas, die al op de tuin stond, een degelijk bouwwerk.

Hij staat vol met tomaten, aubergines en allerlei kweekgoed.

Els heeft deze tuin op A10 sinds maart 2025 onder haar hoede na een maand of acht op de wachtlijst. Ze is er nog steeds erg blij mee. De overzichtelijke indeling en het feit, dat de tuin goed onderhouden was, stonden haar direct aan. Ook de plek op het A complex vindt ze heel prettig. Het is er rustig, je kunt er je eigen gang gaan en op z'n tijd is het ook gemoedelijk en gezellig met de medetuinders. Het eerste jaar op Buytentwist is haar goed bevallen. Het trof dat het ook een goed teeltseizoen was. Els merkt op, dat het dit jaar tot nu toe heel anders gaat, alsof het allemaal wat minder goed op gang kwam.

Buytentwist ontdekte zij op een van haar wandeltochten met de hond en omdat de tuin bij het woonhuis wat aan de kleine kant was, leek dit haar een goede mogelijkheid om haar zin in tuinieren meer gestalte te geven. Het tuinieren kreeg ze van huis uit mee. Haar vader had een grote moestuin en haar moeder conserveerde de oogst op allerlei manieren. Als kind en als tiener had Els geen interesse, maar het moestuinzaadje is destijds toch geplant; haar tuin staat er prachtig bij en is een lust voor het oog met allerlei groentegewassen en bloemen. De appels en pruimen vinden hun weg naar haar keuken en ze maakt er appeltaarten en chutneys mee.

De groenten belanden thuis op het bord en ze geeft ze ook graag weg.

Hond Sammie lust graag boontjes, dus een deel van de oogst gaat ook naar haar! Op de tuin springt de enorme bak met Oost-indische kers meteen in het oog. In tegenstelling tot de rest van de tuin is het een complete miniwildernis, die de pompoenen volledig heeft overwoekerd.

Niet helemaal naar Els zin, maar het oogt prachtig.

Haar ideaal is van deze tuin een Perma-cultuurtuin te maken, een tuin, die goed vol gegroeid is met veel variatie, waar groenten, eetbare bloemen en kruiden door elkaar heen groeien. Ze lijkt al goed op weg. Ik zie volop goudsbloemen tussen de groenten.

Els ervaart veel voldoening en plezier van het moestuinieren, ze vindt het heerlijk om buiten bezig te zijn en krijgt er energie van.

Dat is te zien aan haar tuin!

Tekst en foto's : Herma Wiers

De natuurslootkant en gevederde vrienden

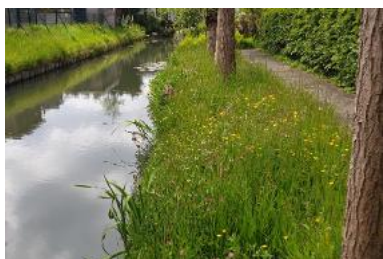
Dick Melman en Frans Manger

Onze natuurslootkant ligt er nu een jaar of zeven. Regelmatig zijn in de Tuinspiegel beschrijvingen gegeven welke soorten er staan en wat de veranderingen zijn. En het verandert nog steeds elk jaar.

Hoe sterk de ontwikkeling is laten bijgaande foto's zien: situatie 2021 en 2026. Kijk eens in de sloot zelf: in 2021 nagenoeg geen drijvende waterplanten en in 2026 een zeer rijke begroeiing met waterdrieblad (vooraan, uit het water opgroeiend) en waterlelies (geheel vooraan en achteraan, drijvend op het water). En dan de zone aan de rand: in 2021 met lage grassen en kruiden en in 2026 met hoogopgroeiende ruigtesoorten: in mei valt met name de gele lis op. In juli de paarsrood bloeiende kattenstaart, de witbloeiende moerasspirea en achteraan de grote egelskop. Een dierbare soort die er in 2021 stond (halverwege de slootkant) en in 2026 is verdwenen is de echte koekoeksbloem.

We hebben jaarlijks gekeken welke soorten er stonden en hoeveel. Het aantal soorten is lis en blijft groot. Dit jaar vonden we er 61 soorten. Maar de verhouding is zeer sterk gewijzigd: in 2021 waren er geen zwaar dominante soorten. Er stond onder andere scherpe boterbloem, rode klaver en diverse grassoorten. In 2026 waren er wel dominante soorten: lidrus, grote ratelaar en smalle weegbree. Tegelijk zie je ook dat het aanzicht door het jaar ook sterk verandert: vergelijk de plaatjes van 2026: eind mei en half juli, een groot verschil! Met vergelijking in de tijd moet je dus opletten of de vergelijking 'eerlijk' is. De structuur is in 2026 veel gevarieerder geworden: langs het pad wat lager en aan de waterrand hoger uitgroeiend. Dit zal de insecten ten goede komen. Wat we ook zien is dat slootkant dit jaar opvallend veel wordt gebruikt door onze gevederde vrienden. Een zwanengezin maakt graag gebruik van het stukje kant dat we vorige winter hebben hersteld. Ze voelden zich er zo thuis dat ze passerende tuinders behoorlijk lieten schrikken met hun geblaas en geïmponeer. Nu een een stukje is afgerasterd is dat gevaar geweken. Verder hebben wilde eenden daar hun soos; er zitten er regelmatig zo'n tien te slapen en/of te zonnen. Leuk dat het zo in trek is; de vertrapping en de uitwerpselen zullen de vegetatie wel weer doen veranderen.

Het leukste is misschien wel dat het waterhoentje zo in zijn/haar nopjes is met het waterdrieblad. Je kunt ze regelmatig eruit of erin zien zwemmen/klauteren. Er heeft er dan ook een paartje in genesteld dat ook jongen heeft gekregen.

29 mei 2021. Nauwelijks waterplanten, waterrand niet sterk uitgegroeid, geen dominante soorten in het grazige deel.

27 mei 2026. In de sloot veel waterlelies en waterdrieblad, begroeiing in waterrand goed ontwikkeld. Vegetatie als geheel heeft gevarieerde structuur.

12 juli 2026. Begroeiing in waterrand sterk uitgegroeid, mn kattenstaart (voorgrond rechts)

Zwanengezin in de natuurslootkant, mooi maar soms wat al te opdringerig. Na plaatsing raster opgelost!

Als de zwanen er niet zijn grijpen eenden hun kans, een ware eendensoos.

Insectenexcursie

▲ Sabelsprinkhanendoder

Insectenexcursie

Op 18 juli jl. was er een insectenexcursie onder leiding van Piet Veel. Er waren 20 geïnteresseerde tuinders op afgekomen, misschien wat veel maar het voegde zich soepel. Na een welkomstwoord van Dick Melman namens de werkgroep Natuurlijk Doen! kreeg Piet het woord. Hij gaf een korte en interessante inleiding op de vraag wat nu eigenlijk insecten zijn en wat niet (meer dan 6 poten? dan geen insect!) en over hun voortplanting en overwintering.

Vervolgens gingen we kijken bij de vijver en de insectentuin. Het weer was helaas niet ideaal voor deze excursie, winderig en ook nog regen. Tegenvaller. Daarom gingen we veel eerder dan gepland naar het clubhuis. Er was meteen een gezellige napraat over insecten en Piet vertelde een leuk verhaal over hoe het leven van een hommelt eruit ziet (heeft u ooit gehoord van de koekoekshommel?).

Dick sloot de bijeenkomst met dank aan Piet.

Verder kwam nog ter sprake: de app ObsIdentify, die helpt bij het herkennen van o.a. insecten; en het boek "Een verhaal met een angel" van Dave Goulson over hommels.

Al met al, zeer de moeite waard ondanks de regen!

Insectenexcursie 2

Op 25 juli was de tweede insectenexcursie, omdat de eerste op 18 juli te kampen kreeg met regen en veel wind. Deze keer waren de omstandigheden ideaal: zonnig en beetje wind.

We hebben gezien en uitleg/verhalen gekregen door Piet Veel en Ton Höcker:

Muntvlindertje, Kleine Bijvlieg, Bosbijvlieg, Sabelsprinkhanendoder, Zuidelijk Spitskopje, Groefbijendoder, Gewone Pendelvlief, Bijenwolf en nog veel meer van de honderden soorten bijen, hommels en vliegen.
Voor herhaling vatbaar!

Atie van Bockxmeer

Werkgroep Natuurlijk Doen!

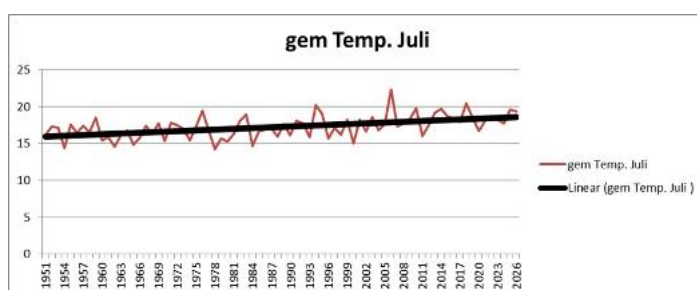
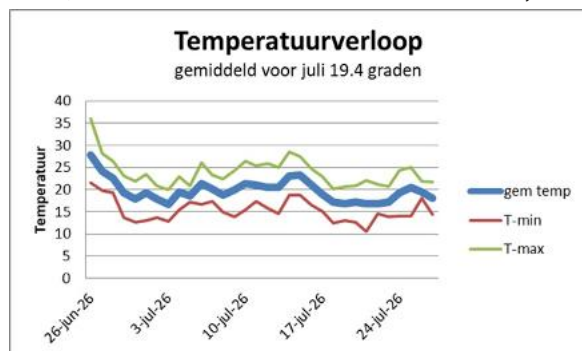
Het waterwonder van Buytentwist

– Een warme, droge zomer vooralsnog zonder sterke verdroging –

Tuinieren is omgaan met onverwachte omstandigheden! Natte en droge jaren wisselen elkaar in een grillig patroon af. Dit jaar hebben we een warm en zeer droog jaar. De kranten staan er vol van. En hoe zit het nu op ons geliefde Buytentwist? Komen we veel water tekort? Is het nodig om water te geven of niet? Dat zijn zo van die vragen.

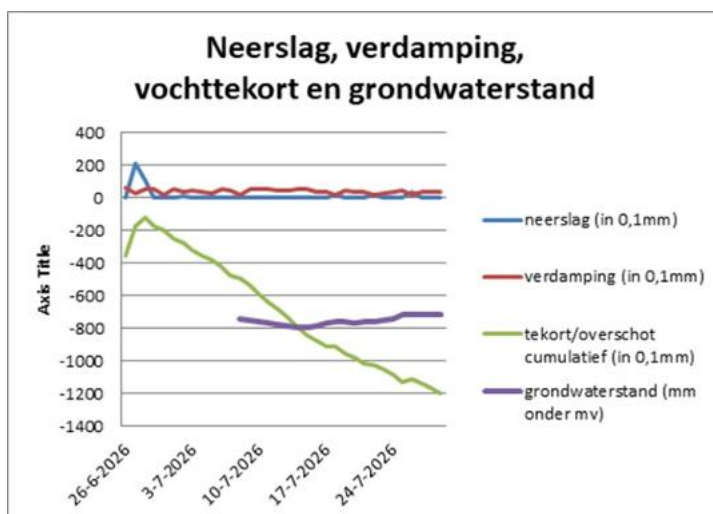
Toen het zo warm en droog bleef, ben ik maar weer de grondwaterstand gaan meten om te kijken hoever die wegzakte. In mijn tuin staat vlak tegen het middenpad een buis en daarin kun je de grondwaterstand meten.

Eerst de temperatuur, dan weten we iets over de warmte en daarmee de verdamping. Onderstaande figuur laat zien dat het eind juni zeer warm was en dat daarna het rond de 20 °C schommelt. Tot 27 juli was het maandgemiddelde 19,4 °C. Is dat uitzonderlijk of niet? In de tweede figuur heb ik mbv KNMI-data het juli-gemiddelde sinds 1951 neergezet. Daarin is te zien dat in 1951 juli gemiddeld 16,9 °C was en in 2026 is dat opgelopen naar 19,4 °C. Het verloop per jaar is wat grillig, maar gemiddeld is de stijging dus 2,5 °C!! We hebben echt een warme maand juli..

Maar hoe droog is het nu? Dat is aangegeven in onderstaande figuur. Te zien is dat het eind juni voor het laatst flink heeft geregend. Daarna waren er nog een paar zeer bescheiden buitjes (de blauwe lijn). De verdamping door bodem en gewas gaat echter door (de rode lijn). Deze wordt door het KNMI ook gemeten. Als je die twee met elkaar combineert dan krijg je het vochttekort (in deze periode dan). Gemiddeld is de verdamping 3,7mm/dag. Nu het meer dan een maand nagenoeg droog is, is het vochttekort opgelopen tot ongeveer 120mm (de groene lijn)!!.

Hoe zien we dat terug in de grond van onze tuinen en in de grondwaterstand? Als je naar de grond kijkt dan zie je dat de bovenste laag vrijwel geheel is uitgedroogd: mul en stoffig zand. Prik je in de bodem dan blijkt dat de droge laag ongeveer 7 tot 15 cm diep is. Dat hangt af van de beschaduwing, of je losse grond hebt en of er een mulch-laag is. Daaronder bevat de grond nog vocht. Daarom zie je dat dieper wortelend gewas tot nu toe weinig last heeft.

De grondwaterstand is echter wonderlijk. De figuur laat namelijk zien dat die vanaf 8 juli (eerste meting) weliswaar iets daalt van 740mm naar 800mm onder maaiveld. Die daling

hangt samen met de zeer warme laatste week van juni. Daarna stijgt die echter, weliswaar bescheiden (van 800 naar 720mm –mv), maar de stijging is onmiskenbaar. Hoe kan dat nu, met zo'n oplopend vochttekort? Daar zijn twee mogelijke oorzaken voor: vanuit de sloot kan water in het perceel komen, maar dat is niet zo waarschijnlijk omdat het slootwater vrij diep staat (-500mm –mv). Een andere

oorzaak kan zijn kwel vanuit de duinen, waar het grondwater beduidend hoger staat dan in ons Buytentwist. Ondergronds stroomt er water vanuit de duinen naar ons complex. Dat er kwel is, kwam ook al naar voren in het artikel over de zuurgraad elders in deze aflevering van de Tuinspiegel. Als dat zo is zijn we zijn gezegend met een forse buffer water en zal een ernstig watertekort niet gauw optreden. Dat is het waterwonder van Buytentwist!!

Tuinschets van Truus Hofstra

Het is zomer en wat geniet ik van het terugkerende ritueel: goudsbloemen oogsten en drogen voor thee (in een eiertree)

Oproep kopij

De redactie roept alle leden van Buylentwist op om medetuinders deelgenoot te maken van je ervaringen, passies en ergernissen. Met andere woorden: stuur kopij en/of een mooie foto met bijschrift naar de redactie!

Je bent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van je tekst. De redactie behoudt zich, zonder opgaaf van redenen, het recht voor een stuk niet te plaatsen. Inhoudelijke wijzigingen vinden plaats in overleg met de auteur.

Aanleveren als **Worddocument** (platte, onbewerkte tekst). Illustraties en foto's dienen als apart bestand meegezonden te worden, liefst met een kort verklarend bijschrift of informatie voor de lezer.

Kleurenfoto's moeten de hoogste resolutie hebben of **minimaal 150 pixels/inch** zijn.
Bestandsformaat jpeg.

Kopij, die op een andere manier wordt aangeleverd, kunnen we niet plaatsen.
Reacties per E-mail: y.clason@kpnmail.nl

De deadline voor het insturen van kopij voor de Tuinspiegel van **november 2026** is

8 oktober 2026

Distributie van de Tuinspiegel
Men kan een nieuw nummer meenemen uit de Tuinspiegel-box aan het clubhuis. Het verschijnen van een nieuwe Tuinspiegel zal worden aangekondigd op de mededelingenborden op de tuin en via een algemene mail

Oogstfeest 2026

Na zó'n zomerseizoen valt er iets te vieren. Ondanks alle hittesterecords, neerslagtekorten, dijkscheuren en brandgevaar is Buytentwist een oase van overvloed: bonen groeien tegen de klippen op, pompoenplanten rukken op, Nieuw-Zeelandse spinazie vliegt de pan uit. Loop eens -als je dat al niet doet- wat verder dan je eigen tuin en je weet niet wat je ziet. Ja, Buytentwist schittert juist in droge tijden. En niet alleen veel groente en fruit doet het goed, ook de hommels doen dit jaar mee met het Oogstfeest.

Uitnodiging Oogstfeest

Vier met ons de oogst op **zaterdag 19 september om 15:00u.**

Het is tijd om samen te genieten van alles wat onze tuinen dit jaar hebben voortgebracht.

Maak een lekker hapje, gerechtje of lekkernij met iets uit je eigen tuin en laat anderen ervan meegenieten.

Wie weet mag jij je kronen tot winnaar van de hoogste zonnebloem!

We zetten onze nieuwste tuinder(s) extra in het zonnetje en maken bekend wie dit jaar de titel "Nieuwkomer van het Jaar" mag dragen.

Kom gezellig samen proeven, kletsen en de oogst vieren!

Van het bestuur

Van de penningmeester ...

Met ingang van dit jaar beheer ik (Ruud Jansen), samen met de andere bestuursleden, de financiën van onze vereniging. Dat beheer houdt in dat, net als bij een middelgrote onderneming, er een administratie wordt gevoerd, sprake is van een liquiditeitsplanning op basis van het aantal leden en de contributies enerzijds en de geplande uitgaven volgens de begroting anderzijds.

Zowel de contributies als de begroting worden vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering (ALV) dat feitelijk het hoogste orgaan van de vereniging is. Het bestuur legt dan ook jaarlijks verantwoording af aan die ALV over het door haar gevoerde beleid en via het financieel jaarverslag, ook de inkomsten en uitgaven. Als het bestuur het in de ogen van de ALV goed gedaan heeft, wordt het gedechargeerd, wat betekent dat haar aansprakelijkheid beperkt wordt (er mag natuurlijk nooit sprake zijn van ernstige fouten, nalatigheid of erger).

Meer specifiek met betrekking tot de kenmerken en cijfers van Buytentwist:

- De inkomsten uit contributies en andere bijdragen (zoals die van tuinpartners en mensen op de wachtlijsten) bedragen ruim € 20.000 per jaar;
- We hebben hoofdzakelijk tuinen van elk 200 m², maar ook enkele kleinere tuinen van 100 m²;
- De grond is van de vereniging en dus zijn we baas in eigen huis;
- Voor de aanschaf (die gefaseerd heeft plaatsgevonden) is indertijd financiering bij de Rabobank aangetrokken, waarbij geldt dat die lening naar verwachting eind 2027 geheel is afgelost;
- We hebben geen personeel zodat iedereen, van tuinier tot en met bestuurder vrijwilliger is waardoor we het met elkaar moeten doen;
- Onze grootste uitgaven betreffen het lidmaatschap van de AVVN (adviezen van juridische en tuin-technische aard, inclusief onze verzekeringen) ten bedrage van ca. € 3.700 en de OZB die we betalen aan de gemeente Bloemendaal. (ca. € 2.300);
- Voor de zekerheid nog even dit: de leden zijn zelf verantwoordelijk voor de verzekering van bijvoorbeeld de schuur en/of de kas op hun tuin;
- Voorts hebben we vanzelfsprekend jaarlijks onze uitgaven in het kader van onderhoud en complexbeheer.

Vooruitzichten op het financiële vlak

Op de laatste ALV spraken we af dat zodra de lening van de bank volledig is afgelost, we gaan sparen voor het noodzakelijk onderhoud van ons complex, inclusief het clubhuis.

Een en ander houdt in ons geval in dat we (in principe zal de kar wat dat betreft getrokken worden door onze complexbeheerder Joop van Turnhout en de penningmeester) een plan gaan maken op basis van onze roerende (van kruiwagens tot gereedschappen) en onroerende zaken, zoals clubhuis, hekken, paden en dergelijke.

Gelukkig zal naar verwachting niet al het toekomstig onderhoud gelijktijdig nodig zijn en kunnen we met zo'n plan 5 tot 10 jaar vooruitkijken, onze liquiditeiten plannen en daarmee de leden tijdig informeren over te verwachten resultaten en (misschien) contributie-aanpassingen om zo verrassingen te voorkomen.

In de hoop onze Buytentwist tuiniers iets meer te hebben laten weten dan ze al wisten, sluit ik af met de toezegging dat, wanneer er meer vragen zijn dan ik hierbij al beantwoord heb, iedereen mij kan mailen (rac@oxfordservices.nl of penningmeester@buytentwist.nl) die vragen allemaal beantwoord worden.

Veel tuinplezier!

Ruud Jansen

Agenda

Onmisbaar, bollen in je tuin

Altijd geven bollen iets extra's aan je tuin, eerst een groen sprietje, dan wordt het steeds groter en dan staat daar "opeens" een bloembol mooi te zijn tussen de andere planten, dat is dan echt genieten. Hier is een lijstje van kwekers van biobollen, op een goeie manier gekweekte bollen, die via hun internetsites te bestellen zijn:

▲ Foto : www.ecobulbs.nl

- www.biologischebloembollen.nl
- www.naturalbulbs.nl
- www.ecobulbs.nl
- www.hortus-bulborum.nl

Neem de tijd om te kiezen en bestel ze op tijd, in september en oktober worden de meeste bollen geleverd, de meest bijzonder soorten zijn snel uitverkocht.

Dahliaseizoen bij de Tulperij in Voorhout

Even voorbij Lisse ligt de Tulperij. Tot en met 11 oktober kun je daar dahlia's en zonnebloemen bewonderen, voor een rondleiding (van een uur) kiezen, zelf een boeket plukken en een kopje koffie drinken met een dahlia-gebakje! erbij. De tuin is open tussen 9.30 en 17.00 uur, de toegang is gratis, voor de rondleiding en een boeket plukken wordt een bijdrage gevraagd.

- www.detulperij.nl

▲ Foto : www.detulperij.nl

Hortus Alkmaar

Wat een geweldige locatie, en zo dichtbij. Dwaal rond door de tuin, geniet van een drankje op het terras, soms worden er concerten gegeven.

Van april t/m oktober zijn er rondleidingen. De eerste zondag van de maand is de rondleiding over de hele tuin. De derde zondag heeft de rondleiding een thema, allebei beginnen ze vanaf 10.30 uur. Tickets via Hortus Alkmaar-Tickets, op de site.

Een bijzondere attractie is de IJsvogel, die een vaste gast is in de Hortus. Via een speciale hut kun je de IJsvogel bekijken. Kijk voor meer informatie over het exclusief reserveren van de hut (leuk verjaarscadeau!) op de site.

- www.hortusalkmaar.nl

Kwekerij Flora bij Kas & Co in Kortenhoeft

Zij zijn lid van Wilde Weelde, een vereniging waar ecologisch en/of biologisch werken en denken voorop staan. Op hun site zag ik een Top-10 van Wilde tuinplanten. Ik noem er een paar: Wilde Marjolein, die na snoei weer gaat bloeien, Campanula persiciflora, na verwijdering van de uitgebloeide bloemen volgt opnieuw bloei, Knoopkruid, bloeit van juli tot de vorst, ook na snoei of maaien, Knautia, bloeit de hele zomer, trekt ook veel insecten aan net als de andere genoemde planten.

De kwekerij is vrijdag en zaterdag open tussen 10.30 en 16.30, er zijn meestal vrijwilligers aanwezig om af te rekenen, maar is er toevallig niemand dan kun je zelf afrekenen via een QR code of door het bedrag direct over te maken. Een soort Honesty-box methode.

Kwekerij Flora

Kromme Rade 5

1241 LK Kortenhoeft

- www.kwekerijfloravoraafauna.nl

Te zien in Museum Kranenburgh in Bergen

Een van mijn favoriete musea, altijd is er wat bijzonders te zien en de locatie is natuurlijk geweldig. Nu is er een tentoonstelling van het werk van beeldhouwer, tekenaar en dichter Iris le Rütte. Voor haar is de mens onlosmakelijk onderdeel van de natuur en het eco-systeem: de mens is natuur! In haar kunst laat zij mensen, dieren en planten voortdurend van gedaante wisselen en tot hybride wezens versmelten. Haar beelden "Haas" en "Daphne" zijn nu al publieksfavorieten. www.kranenburgh.nl, open dinsdag t/m zondag 10.30-17.00 uur.

Met Museumkaart gratis toegang, zie voor verdere informatie de site.

Sow to Grow

▲ Foto : www.sowtogrow.nl

Ga met de kids naar Sow to Grow, waarbij ze met interactieve spellen en activiteiten de wondere wereld van planten en voedsel ontdekken. In een prachtig oud gebouw, midden in Enkhuizen, kun je meemaken hoe uit een klein zaadje een grote plant groeit, of een tomaat? of een...? Ja spannend! Het ontdekken, ervaren en beleven is hier belangrijk.

Kijk voor meer informatie over tarieven op hun site.

Houders van Museumkaart gratis toegang.

Sow to Grow, Westerstraat 111 1601 AD

Enkhuizen, ■ www.sowtogrow.nl

Open woensdag t/m zondag 12.00-17.00 uur

Yvonne Clason